

Графъ Игнатиевъ, Руско-турската война, Санъ-Стефанския и Берлинския договори.

Преди половинъ столѣтие на международния политически небосклонъ съ особенъ блѣсъкъ сияеше звездата на графъ Николай Павловичъ Игнатиевъ. И имаше защо. Днесъ за днесъ нѣма две мнения, че Игнатиевъ трѣбва да бѫде причисленъ, както се изразява проф. Кизеветтеръ, въ реда на най-крупнитѣ руски дѣржавни мѫже. Борецъ за величието на Русия, Игнатиевъ представлява наистина една мощнa творческа личност. Едвардъ фонъ Верхаймеръ, апологетът на австроунгарския канцлеръ графъ Андраши, съ право изтѣква, че духовититѣ и блѣскави виходки на Игнатиева, подчертани отъ неговата добродушна откровеностъ, сѫ могли да пленятъ и най-голѣмия му противникъ. Жертва на тѣхъ билъ станалъ тогавашния австрийски посланикъ въ Цариградъ графъ Зichi, попадналъ всецѣло подъ влиянието на Игнатиева. По-късно сѫщия упрекъ се е отправялъ и въ Англия по адресъ на маркизъ Солсбъри, който трѣгналъ за Цариградъ съ цель да се бори въ конференцията съ Игнатиева, а свѣршилъ като вѣзприелъ възгледитъ на последния. Отъ собственъ опитъ мога да потвѣрдя, че въ изкуството да убеждава Игнатиевъ бѣше наистина непостижимъ майсторъ. Ето защо не трѣбва да се чудимъ на впечатлението, което Хл. Хохенлое е извѣлъкълъ за него, а именно, че Игнатиевъ, както той се изразилъ, е рѣзанъ отъ дѣрво, отъ което правятъ имперски канцлери. Ако вѣпрѣки това Игнатиевъ не е стигналъ до тамъ, вината не е негова, а на тогавашнитѣ порядки въ ржководнитѣ руски крѣгове. Генералъ графъ Швайницъ, германския посланикъ въ Петроградъ, въ едно свое донесение, обяснява голѣмото влияние, което е упражнявалъ Игнатиевъ въ руското общество, съ неговата богата съкровищница отъ знания. Сѫщата преценка за Игнатиева дава и видния руски дипломатъ баронъ Жомини.

Н. П. Игнатиевъ, роденъ въ 1832 г., е билъ предназначенъ да служи въ войската, за която цель е свѣршилъ съ отличие и